

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

Factors Influencing Online Learning Effectiveness of Graduate Students in the
Situation of the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Epidemic

อมร นันทาภิรมย์¹, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล² และ สโรชนี ศิริวัฒนา³

Amorn Nuntapirom¹, Chandej Charoenwiryakul² and Srochinee Siriwattana³

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา^{1,2,3}

Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand^{1,2,3}

E-mail: s63563827030@ssru.ac.th¹, chandej.ch@ssru.ac.th², srochinee.si@ssru.ac.th³

Received: July 13, 2023 Revised: August 18, 2023 Accepted: August 19, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 273 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการปรับตัว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเรียนแบบใหม่ และด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์ ตามลำดับ และ 2) การเรียนแบบใหม่ การปรับตัว และความพร้อมในการเรียนออนไลน์ มีอิทธิพลต่อการประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ สามารถนำไปกำหนดกลยุทธ์ในการสนับสนุน ส่งเสริม ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ และทำให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

คำสำคัญ: การเรียนออนไลน์, ไวรัสโคโรนา 2019, พฤติกรรมของผู้เรียน

Abstract

This Article aimed to study 1) the level of online learning behavior of graduate students. 2) Comparison of personal factors influencing graduate students' online learning effectiveness in the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Epidemic. This research employed a quantitative

research method. Questionnaires collected data from 273 graduate students of Suan Sunandha Rajabhat University. They were analyzed by frequency, percentage, t-test, and One-way ANOVA.

The results of the study found that 1) The overall effectiveness of online learning in COVID-19 was at the highest level, online learning achievement was the highest average; followed by the login method, which was convenient and stressful in studying online, learning management can meet the needs of learners, and the course of instruction corresponds to the period of study, respectively. 2) Graduate students with different gender, ages, and faculties/college were the effectiveness of online learning in COVID-19 not different, but the educational level was different significantly at 0.05 level. The findings from this research, Suan Sunandha Rajabhat University, and other Universities can be used to formulate a teaching management plan to respond to the needs of learners and create motivation for more learners.

Keywords: Online Learning, Coronavirus 2019, Learning Behaviors

บทนำ

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ทุกสถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับการเรียนการสอนเป็นทางออนไลน์ อย่างไรก็ตามยังคงคำนึงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ มีการปรับการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนต่างตื่นตัวกับการเรียนผ่านสื่อออนไลน์เป็นอย่างมาก ซึ่งการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์เป็นการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาพบกัน สามารถสอนได้ทุกที่ทุกเวลา ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดีย อื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser ผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนและผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างไรก็ตามผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนมากกว่าปกติ เพราะไม่มีใครสามารถควบคุมดูแลผู้เรียนได้อย่างใกล้ชิด แอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสอนผ่านสื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์เป็นการเรียนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้การนำเสนอเนื้อหาทางคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย แอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสอนผ่านสื่อออนไลน์ ได้แก่ ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพสามมิติ e-learning เป็นต้น มีการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นผ่านทางแอปพลิเคชัน Zoom, Google classroom, Google meet, Microsoft team, Google Hangouts เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้สามารถโหลดใช้ได้เหมาะกับการเรียนผ่านสื่อออนไลน์เป็นอย่างมาก (รัชดากร พลภักดี, 2563)

การใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นการเชื่อมต่อช่องว่างระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีการเว้นระยะห่างทางสังคม การนำเอาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้นั้นทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากที่บ้านและครูผู้สอนสามารถมอบหมายงาน ตรวจงานและสร้างแบบวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา New

normal หรือความปกติใหม่นี้ส่งผลให้สถานศึกษาเกิดการปรับตัวและมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอน นักเรียน และสถานศึกษา ต้องปรับตัวอย่างเร่งด่วน ผู้พัฒนาระบบทางด้านการสารสนเทศได้เร่งพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการศึกษาและการประชุมทางไกล จึงเกิดเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการประชุมทางไกลขึ้นมากมาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ (กาญจนา บุญภักดี, 2563)

จากการคาดการณ์ถึงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 อาจส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนอาจต้องเรียนผ่านระบบออนไลน์อย่างน้อย 1-2 ปี ทำให้หลายๆ หน่วยงานมองว่า ปัญหาใหญ่ของการเรียนออนไลน์ คือ เด็กทั่วประเทศโดดเรียนออนไลน์กว่าร้อยละ 20 ทำให้เห็นว่าการเรียนออนไลน์ทำให้เด็กเครียดจนต้องโดดเรียน ดังนั้นถ้ายังจะต้องเรียนออนไลน์ต่ออีก 1 ปี คาดว่าการศึกษาไทยน่าเป็นห่วงอย่างมาก ทั้งในเชิงคุณภาพ ความถดถอยทางการศึกษา และสุขภาพจิตของเด็ก นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาเรื่องผลกระทบจากการเรียนออนไลน์ พบข้อมูลที่ตรงกันคือ ถ้าเด็กต้องเรียนออนไลน์ จะเกิดความถดถอยทางการศึกษาประมาณร้อยละ 20-50 (สยามรัฐออนไลน์, 2564)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการศึกษาหลากหลายสาขาวิชา มีหลักสูตรที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 116 หลักสูตร จำแนกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 81 หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู จำนวน 1 หลักสูตร ระดับปริญญาโท จำนวน 20 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก จำนวน 14 หลักสูตร โดยมีวิสัยทัศน์คือ รักษาความเป็นมหาวิทยาลัยอันดับ 1 ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมีผลงานที่เป็นแม่แบบสวนสุนันทาด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ประกอบกับผู้วิจัยซึ่งเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา, 2563) ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงนี้ อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาต้องเตรียมการสอนภายในช่วงเวลาสั้น ๆ นักศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายกับการเรียนรู้ทางออนไลน์ แม้จะมีนโยบายและการเตรียมการทั้งหมดของกระทรวงศึกษาธิการ รัฐบาล และเจ้าหน้าที่วิชาการ โดยมีคำถามที่ว่า นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ออนไลน์หรือไม่ จึงมีความสนใจในการศึกษาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบการศึกษาแบบเดิม อีกทั้งยังไม่พบงานวิจัยในประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

สมมติฐานการวิจัย

ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้เรียน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

การเรียนออนไลน์ (e-Learning) คือ การใช้เทคโนโลยีในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่เป็นทางเลือกในการได้ผลการเรียนรู้อีกช่องทางหนึ่ง โดยมีการประสานการทำงานอยู่ใน รูปแบบคอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Ali & Rosli, 2019)

การมาเยือนของวิกฤตโรคระบาดทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับระบบการศึกษาหลากหลายด้าน เป็นต้นว่าเราจะออกแบบการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ทักษะและหลักสูตรโลกการศึกษารูปแบบใหม่หลังจากนี้ควรมีหน้าตาแบบไหน เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทด้านการเรียนรู้หรือทำให้ความเหลื่อมล้ำแย่กว่าเดิมจริงหรือไม่ที่เราสามารถเปลี่ยนวิกฤตครั้งนี้ให้กลายเป็นโอกาสด้านการศึกษา จากความผิดปกติแบบใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม (New Abnormal) ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องอยู่ให้รอดต้องปรับตัว เพราะวิกฤตโควิด - 19 เป็นบททดสอบของความจำเป็นครั้งใหญ่ในการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น (Office of the Higher Education Policy, National Science, Research and Innovation Council, 2020)

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการเรียนออนไลน์

Hoy & Miskel (1991) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำในการจัดการศึกษา ทำให้ครูและนักเรียนพึงพอใจ ส่งผลทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ประการ คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน และ Gibson (2000) ที่ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพไว้ว่า ประสิทธิภาพประกอบด้วย ประสิทธิภาพในระดับบุคคล ประสิทธิภาพระดับกลุ่ม และประสิทธิภาพระดับองค์กร

พฤติกรรมการเรียนออนไลน์

Lahaderme (1968) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ หมายถึง ความสนใจและมีสมาธิในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียน จดจ่อต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน มีพฤติกรรมสนใจฟังครูอธิบาย มองกระดาน มองอุปกรณ์ ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนที่ครูมอบหมาย และให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนในกิจกรรมการเรียน

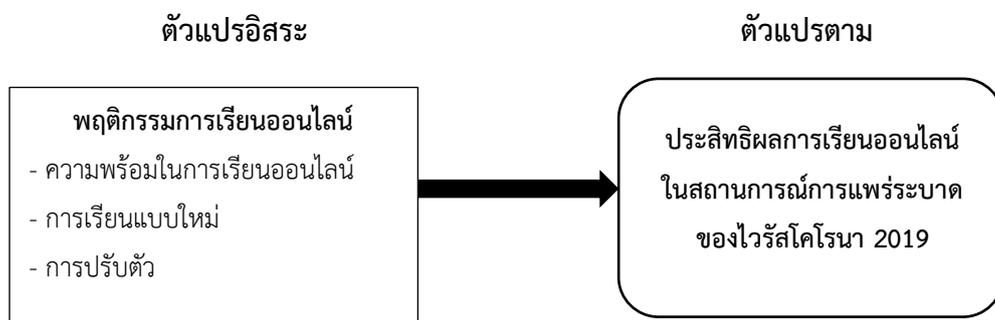
นฤตพงษ์ ไชยวงศ์ (2558) ได้แบ่งองค์ประกอบความพร้อมไว้ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และสังคม และด้านจิตวิทยาและสิ่งแวดล้อม

การเรียนการสอนหลังโควิด-19 ในการบริหารจัดการให้เกิดความเหมาะสมมี 4 รูปแบบที่สอดคล้องกับ New normal (Wongyai & Patphol, 2020) ประกอบด้วย การเรียนผ่านระบบออนไลน์ การเรียนในห้องเรียน การเรียนแบบผสมผสานออนไลน์และออฟไลน์ และการเรียน Home School

การปรับตัว (adaptation or adjustment) หมายถึง การที่บุคคลสามารถปรับความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมไปตามสภาพแวดล้อม สังคม และสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เข้ากับตนเองและโลกภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีความสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต (Bernard, 1960)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดพฤติกรรมกรรมการเรียนออนไลน์ (Lahaderme, 1968; นฤตพงษ์ ไชยวงศ์, 2558; Wongyai & Patphol, 2020; Bernard, 1960) ประสิทธิภาพการเรียนออนไลน์ (Hoy & Miskel, 1991; Gibson (2000) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 861 คน โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามานะ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้ความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ดังนั้นจึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 273 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ ได้แก่ ความพร้อมในการเรียนออนไลน์ การเรียนแบบใหม่ และการปรับตัว ลักษณะเป็นคำถามปลายปิดโดยคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด (Rating Scales) และส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการเรียนออนไลน์ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิดโดยคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด (Rating Scales) โดยค่าความเชื่อมั่น

(Reliability) ตามเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีของครอนบาคของแบบสอบถามการวิจัย ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.882

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google form เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากเป็นช่องทางที่ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงแบบสอบถามได้ง่ายที่สุด และลดการแพร่เชื้อในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการปรับตัว ด้านการเรียนแบบใหม่ และด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์ ตามลำดับ

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ ด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์

พฤติกรรมการเรียนออนไลน์	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	อันดับ
ด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์				
1. มีอุปกรณ์สำหรับจับบันทึกพร้อมในการเรียนออนไลน์ในแต่ละรายวิชา	4.55	0.56	มากที่สุด	1
2. เข้าร่วมเรียนออนไลน์ตรงเวลาเสมอ	4.05	0.71	มาก	9
3. ตรวจสอบเวลาก่อนเข้าเรียนออนไลน์ เพื่อที่จะได้เข้าร่วมเรียนออนไลน์ได้ทันเวลา	4.51	0.58	มากที่สุด	2
4. รับรู้ความสามารถของตนเองทางคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	4.27	0.65	มาก	6
5. ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม จากแหล่งออนไลน์ หลาย ๆ แหล่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์	4.27	0.63	มาก	7
6. ไม่แชทคุยกับเพื่อนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนกับเพื่อนขณะที่อาจารย์กำลังสอน	4.39	0.63	มาก	4
7. มี Internet, WIFI, Program ใช้งานต่าง ๆ ต่อการเรียนแบบออนไลน์	4.40	0.61	มาก	3
8. เรียนออนไลน์ในพื้นที่ไม่มีเสียงรบกวน เพื่อให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนออนไลน์	4.37	0.61	มาก	5

พฤติกรรมกรรมการเรียนออนไลน์ ด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	อันดับ
9. จัดสภาพแวดล้อมให้พร้อมกับการเรียน ออนไลน์ เพื่อป้องกันการรบกวนที่อาจเกิดขึ้น	4.27	0.65	มาก	6
เฉลี่ยรวม	4.33	0.42	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมกรรมการเรียนออนไลน์ ด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีอุปกรณ์สำหรับจัดบันทึกพร้อมในการเรียนออนไลน์ในแต่ละรายวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}= 4.55$) รองลงมาคือ การตรวจสอบเวลาก่อนเข้าเรียนออนไลน์ เพื่อที่จะได้เข้าร่วมเรียนออนไลน์ได้ทันเวลา ($\bar{X}= 4.51$) ถัดมาคือ มี Internet, WIFI, Program ใช้งานต่าง ๆ ต่อการเรียนแบบออนไลน์ ($\bar{X}= 4.40$) ไม่แตกต่างกันในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนกับเพื่อนขณะที่อาจารย์กำลังสอน ($\bar{X}= 4.39$) และเข้าร่วมเรียนออนไลน์ตรงเวลาเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}= 4.05$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ ด้านการเรียนแบบใหม่

พฤติกรรมกรรมการเรียนออนไลน์ ด้านการเรียนแบบใหม่	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	อันดับ
1. สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่าง คล่องแคล่ว	4.19	0.67	มาก	7
2. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนผ่านระบบ ออนไลน์	3.96	0.83	มาก	9
3. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ได้ดี	3.95	0.83	มาก	10
4. สามารถเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ได้ดี	4.71	0.50	มากที่สุด	2
5. มีทักษะความสามารถในการเรียนรู้ด้วย ตนเอง	4.70	0.49	มากที่สุด	5
6. ต้องพัฒนาการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่ เสมอ	4.72	0.48	มากที่สุด	1
7. สามารถเรียนแบบผสมผสานออนไลน์ และออฟไลน์	4.71	0.51	มากที่สุด	3
8. ผู้สอนสามารถบันทึกวิดีโอการสอนและ แจกจ่ายให้ผู้เรียนผ่านระบบจัดเก็บข้อมูล แบบคลาวด์ ด้วย Google Drive	4.71	0.50	มากที่สุด	4

พฤติกรรมกรเรียนออนไลน์ ด้านการเรียนแบบใหม่	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	อันดับ
9. ผู้สอนสามารถถ่ายทอดสดการสอนผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ด้วย Google Meet, Facebook Live Zoom เป็นต้น	4.64	0.57	มากที่สุด	6
10. ผู้สอนสามารถสร้างและใช้งานห้องเรียนออนไลน์ (E-Classroom) ด้วย Microsoft Teams หรือ Google Classroom	4.07	0.77	มาก	8
เฉลี่ยรวม	4.43	0.39	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมกรเรียนออนไลน์ ด้านการเรียนแบบใหม่ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องพัฒนาการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.72$) รองลงมาคือ สามารถเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้ดี ($\bar{X}= 4.71$) ถัดมาคือ สามารถเรียนแบบผสมผสานออนไลน์และออฟไลน์ ($\bar{X}=4.71$) ผู้สอนสามารถบันทึกวิดีโอการสอนและแจกจ่ายให้ผู้เรียนผ่านระบบจัดเก็บข้อมูลแบบคลาวด์ ด้วย Google Drive ($\bar{X}= 4.71$) และสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ได้ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.95$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 พฤติกรรมกรเรียนออนไลน์ ด้านการปรับตัว

พฤติกรรมกรเรียนออนไลน์ ด้านการปรับตัว	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	อันดับ
1. เข้าใจที่จะปรับตัวต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น	4.39	0.75	มาก	9
2. ยอมรับและเต็มใจที่จะปรับตัวต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น	4.70	0.54	มากที่สุด	7
3. เรียนรู้รู้มาตรการต่าง ๆ ที่ทางกระทรวงสาธารณสุขประกาศใช้เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019	4.74	0.46	มากที่สุด	4
4. ปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ในสถานการณ์ ไวรัสโคโรนา 2019 มาโดยตลอด	4.74	0.46	มากที่สุด	5

พฤติกรรมกรเรียนออนไลน์ ด้านการปรับตัว	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	อันดับ
5. เมื่อต้องมาเรียนแบบออนไลน์ ไม่รู้สึกว่าเป็นอุปสรรคต่อการมาเรียน	4.70	0.49	มากที่สุด	6
6. เข้าใจความยากลำบากของผู้สอนที่ต้องทำการสอนทั้งแบบออนไลน์และออนไลน์	4.63	0.54	มากที่สุด	8
7. เข้าใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่มีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ในการเรียนออนไลน์	4.76	0.47	มากที่สุด	2
8. กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นสามารถเข้าร่วมได้ แต่ต้องรักษาระยะห่างเพื่อความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น	4.75	0.44	มากที่สุด	3
9. เป็นโอกาสที่จะได้เรียนรู้การเข้าร่วมกิจกรรมในวิถีใหม่	4.82	0.40	มากที่สุด	1
10. สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี แม้มีเหตุการณ์ในการปิดสถานศึกษาหรือการประกาศพื้นที่เสี่ยง	3.96	0.83	มาก	10
เฉลี่ยรวม	4.61	0.35	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมกรเรียนออนไลน์ ด้านการปรับตัว ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เป็นโอกาสที่จะได้เรียนรู้การเข้าร่วมกิจกรรมในวิถีใหม่ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (\bar{X} =4.82) รองลงมาคือ เข้าใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่มีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ในการเรียนออนไลน์ (\bar{X} =4.76) ถัดมาคือ กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นสามารถเข้าร่วมได้ แต่ต้องรักษาระยะห่างเพื่อความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น (\bar{X} =4.75) เรียนรู้มาตรการต่าง ๆ ที่ทางกระทรวงสาธารณสุขประกาศใช้เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 (\bar{X} =4.74) เรียนรู้มาตรการต่าง ๆ ที่ทางกระทรวงสาธารณสุขประกาศใช้เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (\bar{X} =4.74) และสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี แม้มีเหตุการณ์ในการปิดสถานศึกษาหรือการประกาศพื้นที่เสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (\bar{X} =3.96) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเรียนแบบใหม่ การปรับตัว และความพร้อมในการเรียนออนไลน์ มีอิทธิพลต่อการประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร (พฤติกรรมกรเรียนออนไลน์)	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ความพร้อมในการเรียนออนไลน์ (X ₁)	-0.064	0.022	-0.065	-2.934	0.004*
การเรียนแบบใหม่ (X ₂)	0.767	0.034	0.722	22.469	0.000*
การปรับตัว (X ₃)	0.360		0.307	9.974	0.000*
ค่าคงที่	-0.258	0.112		-2.311	0.022

Multiple R = 0.950 R Square = 0.902 Adjusted R Square = 0.901 Std. Error = 0.13172

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมกรเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ การเรียนแบบใหม่ (X₂) การปรับตัว (X₃) และความพร้อมในการเรียนออนไลน์ (X₁)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรแล้ว พบว่า ด้านการเรียนแบบใหม่ (X₂) การปรับตัว (X₃) และความพร้อมในการเรียนออนไลน์ (X₁) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่า ความพร้อมในการเรียนออนไลน์ (X₁) มีค่า Beta เท่ากับ -0.065 ซึ่งมีค่าเป็นลบแสดงให้เห็นถึงการส่งผลประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือ หากแก่นักศึกษาจะมีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ แต่ก็ไม่สามารถทำให้นักศึกษามีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มขึ้นได้

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมกรเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการปรับตัวมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ มาลีวัล เลิศสาครศิริ จุริย์ นฤมิตรเลิศ และกิตติยา สมุทรประดิษฐ์ (2564) พบว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยภายใน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษาและปัจจัยภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมกรสอนของอาจารย์สภาพแวดล้อมทางกายภาพและความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี

ด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีอุปกรณ์สำหรับจัดบันทึกพร้อมในการเรียนออนไลน์ในแต่ละรายวิชามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ณิชกานต์ แก้วจันทร์ และธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ (2564) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อความพร้อมด้านผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญด้านอุปกรณ์การ

เรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านทัศนคติ ด้านสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ ด้านความรู้ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

ด้านการเรียนแบบใหม่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยต้องพัฒนาการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ได้ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเป็นเพราะการเรียนออนไลน์ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมาก กว่า การเรียนการสอนตามปกติ เนื่องจากเป็นการสื่อสารที่มีรูปแบบการเรียนที่หลากหลาย มีอิสระในด้านการเรียน มีประสิทธิภาพในการพัฒนาการเรียนรู้และความเหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ สิริพร อินทสนธิ (2563) พบว่าการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมากเนื่องจาก ทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวในการเรียนการสอนจากการเรียนในห้องเรียนเป็นการสอนออนไลน์

ด้านการปรับตัวในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยเป็นโอกาสที่จะได้เรียนรู้การเข้าร่วมกิจกรรมในวิถีใหม่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะการเรียนในรูปแบบใหม่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ แก่ผู้เรียน เช่น การใช้งานแอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการเรียนออนไลน์ การเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้งานระบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์ (2563) พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ออนไลน์โดยรวมและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลในภาพรวมพบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบออนไลน์ของนักศึกษาในวิทยาเขตภูเก็ตมีน้อยกว่านักศึกษาจาก 4 มหาวิทยาลัย ค่อนข้างชัดเจน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างประชากรของงานวิจัยดังกล่าวมาจากหลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ที่กลุ่มตัวอย่างมีความคุ้นชินกับการเรียนรู้ดังกล่าว

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การเรียนแบบใหม่ การปรับตัว และความพร้อมในการเรียนออนไลน์ มีอิทธิพลต่อการประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยความพร้อมในการเรียนออนไลน์ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือ ถ้านักศึกษามีความพร้อมในการเรียนออนไลน์มากขึ้น ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จะลดลง อาจเป็นเพราะประสิทธิผลการเรียนออนไลน์เป็นความสามารถในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ท่ามกลางการระบาดของโรคสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องมีมาตรการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งความพร้อมของนักศึกษาอาจไม่ได้ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์โดยตรง เพราะประสิทธิผลการเรียนเกิดขึ้นจากปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ณิชานนต์ แก้วจันทร์ และธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ (2564) พบว่า ความพร้อมด้านผู้เรียน ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ และการเรียนการสอนออนไลน์ ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สรุป

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการปรับตัว ด้านการเรียนแบบ

ใหม่ และด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์ ตามลำดับ และการเรียนแบบใหม่ การปรับตัว และความพร้อมในการเรียนออนไลน์ มีอิทธิพลต่อการประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ สามารถนำไปกำหนดกลยุทธ์ในการสนับสนุน ส่งเสริม ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ และทำให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติการ

1. การพัฒนาความพร้อมในการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19

1.1 ด้านนโยบาย มหาวิทยาลัยควรเน้นการพัฒนาทักษะและความพร้อมการเรียนออนไลน์ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนออนไลน์เป็นที่มีประสิทธิภาพและเทียบเท่ากับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางเทคนิคและทักษะการเรียนรู้ก่อนเข้าสู่แต่ละวิชา

1.2 ด้านปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยควรเข้าร่วมสนับสนุนนักศึกษาในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ออนไลน์ ด้วยการเตรียมคอร์สออนไลน์เสริมทักษะ การอบรมในการใช้โปรแกรมการสื่อสาร และการให้คำปรึกษาเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการเรียนออนไลน์

2. การเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนออนไลน์ผ่านนวัตกรรม

2.1 ด้านนโยบาย มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนออนไลน์ เช่น การให้สิทธิ์ยืมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มความเข้าถึงเทคโนโลยีสำหรับการเรียนรู้

2.2 ด้านปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยควรสร้างโครงสร้างที่มีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่นักศึกษา ด้วยการให้โปรแกรมและอุปกรณ์ที่เหมาะสม พร้อมให้บริการแพ็คเกจอินเทอร์เน็ตให้กับนักศึกษาที่ต้องการใช้งานออนไลน์ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงและความสะดวกในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 เช่น การเรียนเสริม หรือกิจกรรมนอกเหนือจากการเรียนในระบบการศึกษาทั่วไป เป็นต้น

2. ควรทำการศึกษาด้วยการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้รับทราบผลวิจัยในลักษณะของการอธิบายด้วยเหตุและผลของการศึกษาในแต่ละประเด็นมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา บุญภักดี. (2563). การจัดการเรียนรู้ยุค New Normal. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 19(2), A1- A6.
ณิกานต์ แก้วจันทร์ และธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ. (2564). *ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษาในระบบการเรียนการสอนออนไลน์ ในทรรศนะของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- นฤตพงษ์ ไชยวงศ์. (2558). *ความพร้อมในการจัดป่าชุมชน กรณีศึกษาคณะกรรมการหมู่บ้าน อำเภอป่า จังหวัด น่าน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2563). *แผนบริหารความเสี่ยงและแผนการควบคุมภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุรีย์ นกมิตเลิศ และกิตติยา สมุทรประดิษฐ์. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่าน ระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19. *วารสารสุขภาพกับการจัดการ สุขภาพ*, 7(1), 13 – 27.
- รัชดากร พลภักดี. (2563). การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ COVID-19. *วารสาร ครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 1(1), 1-5.
- ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์. (2563). ความพร้อมในการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานคร ท่ามกลางการระบาดของไวรัสโควิด-19. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 9(2), 186-197.
- สยามรัฐออนไลน์. (2564). *เปิดใหม่! ไลน์ต้นตอโควิดโลก-โควิดไทย*. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2564, จาก <https://siamrath.co.th/n/148697>
- สิริพร อินทสนธิ. (2563). โควิด - 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 22(2), 203 – 213.
- Ali, N. H. & Rosli, R. A. H. M. (2019). Digital technology: E-content development using Apple technology. *Malaysian Journal of Distance Education*, 21(1), 83-94.
- Bernard, H. W. (1960). *Mental health for classroom*. New York: McGraw-Hill.
- Gibson. J. L. (2000). *Organizations Behavior* (7th ed.). Boston: Irwin.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Education Administration: Theory Research Practice* (4th ed.). New York: McGraw - Hill.
- Lahaderme, Henriette M. (1968). Attitudinal and Intellectual Correlates of Attention: A Study of Four Sixth-Grade Classrooms. *Journal of Educational Psychology*, 59, 320-324.
- Office of the Higher Education Policy, National Science, Research and Innovation Council. (2020). *Recovery Forum: School Reopening and Teacher Empowerment to Cope with the Next Normal in Education*. Retrieved October 19, 2021, from <https://www.nxpo.or.th/en/4856/>
- Wongyai, W., & Patphol, M. (2020). *Learning Design for the New Normal*. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New York: Harper and Row Publication.